

Päivämäärä

Dnro

14.2.2006

3766/01/2005

Voimaantulo- ja voimassaoloaika

1.3.2006 - toistaiseksi

Kumoaa

Maa- ja metsätalousministeriön asetus varmennetusta lisäys- ja taimiaineistosta (18/2003) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

Valtuutussäännökset

Taimiaineistolain (1205/1994) 4 ja 5 §:n nojalla, sellaisina kuin ne ovat laissa 727/2000.

Vastaavat EY-säädökset

-

**MAA- JA METSÄTALOUSMINISTERIÖN ASETUS VARMENNETUSTA LISÄYS- JA
TAIMIAINEISTOSTA**

Maa- ja metsätalousministeriön päätöksen mukaisesti säädetään 16 päivänä joulukuuta 1994 annetun taimiaineistolain (1205/1994) 4 ja 5 §:n nojalla, sellaisina kuin ne ovat laissa 727/2000:

1§

Tavoite ja soveltamisala

Tämän asetuksen tavoitteena on taata korkealaatuisen ja Suomen ilmastoon sopivan lisäys- ja taimiaineiston saatavuus ja ylläpito.

Tämä asetus koskee hedelmä- ja marjakasvien sekä kaksi- ja monivuotisten koristekasvien varmennetun lisäys- ja taimiaineiston tuotannon järjestämistä ja laadunvarmistusta.

2 §
Määritelmät

Tässä asetuksessa tarkoitetaan:

- 1) *varmennetulla lisäys- ja taimiaineistolla* Kasvintuotannon tarkastuskeskuksen, jäljempänä *tarkastuskeskus*, valvonnassa Suomessa tuotettua lisäys- ja taimiaineistoa (joka voi koostua ydinkasveista, valiolisäysaineistosta, valiosiemienistä, kantataimista, varmennetuista käyttötaimista ja testatuista käyttötaimista), jonka
 - a) kasvinterveys täyttää tässä asetuksessa määrätyt vaatimukset,
 - b) joka on tuotettu, ylläpidetty ja varastoitu tämän asetuksen mukaisesti, ja
 - c) joka on peräisin tunnetusta lajista, lajikkeesta tai kannasta,
- 2) *ydinkasviehdokkaalla* kasvintuhoojista esipuhdistettua kasvia, jonka terveyttä ja puhtautta tutkitaan ja jota tarvittaessa edelleen puhdistetaan ydinkasviksi hyväksymistä varten,
- 3) *ydinkasvilla* tutkittua ja tarvittaessa puhdistettua, tarkastuskeskuksen hyväksymää ja varmennetun taimiaineiston ydinkasviluetteloon merkitsemää perinnöllisesti tunnistetusta lajikkeesta tai kannasta peräisin olevaa kasvia, kasvukloonaa tai valiosiemien tuotannossa kasvipopulaatiota, jonka aitous on varmistettu lajille, lajikkeelle tai kannalle tyypilliseksi,
- 4) *valiolisäysaineistolla* kasvullisesti ydinkasveista lisättyjä valiotaimia, valiopistokkaita, valio-oksastus- ja valiosilmutusaineistoa tai valiomikroviljelmiä,
- 5) *valiosiemienillä* siemeniä, jotka on tuotettu ydinkasveista tai ydinkasvipopulaatiosta;
- 6) *kantataimilla* taimia, jotka on lisätty kasvullisesti valiolisäysaineistosta,
- 7) *varmennetuilla käyttötaimilla* tarkastuskeskuksen hyväksymistä ydinkasveista, valiolisäysaineistosta, kantataimista tai valiosiemienistä tarkastuskeskuksen valvonnassa lisättyjä taimia,
- 8) *testatuilla käyttötaimilla* tarkastuskeskuksen hyväksymistä ydinkasveista, valiolisäysaineistosta tai valiosiemienistä lisättyjä sellaisten viherrakentamis- ja monikäyttökasvilajien taimia, joista ei ole saatavilla varmennettuja käyttötaimia,
- 9) *laatuluokilla* edellä kohdissa 2–8 määriteltyjä varmennetun lisäys- ja taimiaineiston luokkia,
- 10) *emokasvilla* kasvia, josta taimia lisätään; varmennetussa tuotannossa ydinkasvien emokasveja ovat ydinkasviehdokkaat, valiotaimien emokasveja ydinkasvit, kantataimien emokasveja valio-taimet tai ydinkasvit sekä varmennettujen käyttötaimien ja testattujen käyttötaimien emokasveja kantataimet, valiotaimet tai ydinkasvit,
- 11) *tuotantopaikalla* yhden tai useamman tilan tai tilanosan taikka tuotantoalueen muodostamaa kokonaisuutta, jota hoidetaan samasta talouskeskuksesta ja jolla käytetään samaa henkilökuntaa, koneita, laitteita tai varastoja,
- 12) *tuotantoalueella* tuotantopaikan osaa, jolla kasvatetaan yhtä kasvia tai kasvilajiketta, sekä
- 13) *varmennuspäätöksellä* tarkastuskeskuksen tämän asetuksen mukaisesti tuotetuille valiolisäysaineistolle, valiosiemienille, kantataimille ja varmennetuille käyttötaimille tarkastuksen perusteella antamaa tutkimustodistusta ja päätöstä varmennetun lisäys- ja taimiaineiston hyväksymisestä.

3 §

Tuotannon yleinen laadunvarmistus

Varmennetun lisäys- ja taimiaineiston tuotannossa on noudatettava kasvinterveyden suojelemisesta annettua lakia (702/2003) ja taimiaineistolakia (1205/1994) sekä niiden nojalla annettuja säädöksiä ja määräyksiä.

Varmennettua lisäys- ja taimiaineistoa saa tuottaa ja säilyttää vain niillä tuotantopaikkaan kuuluvilla tuotantoalueilla ja niissä tiloissa, jotka on hyväksytty tähän tarkoitukseen.

Lisäyksessä käytettävien kasvien on oltava lajille, lajikkeelle tai kannalle tyypillisiä. Vieraita tai tyypiltään poikkeavia kasviyksilöitä ei saa käyttää lisäykseen. Tällaisista yksilöistä on välittömästi ilmoitettava tarkastuskeskukselle, eikä niitä saa hävittää ilman tarkastuskeskuksen lupaa.

Lukuun ottamatta testattujen käyttötaimien tuotantoa, hedelmä- ja marjakasvien varmennetun aineiston tuotantopaikalla tai samassa varastossa ei saa tuottaa eikä säilyttää saman kasvilajin varmentamatonta aineistoa yhdessä varmennetun aineiston kanssa. Sellaisen varmennetussa tuotannossa olevan kasvilajin, jonka tuotantopaikalla saa olla saman lajin marjanviljelyä, marjanviljely on perustettava käyttäen ydinkasveja, valiolisäysaineistoa, valiosiemeniä, kantataimia tai varmennettuja käyttötaimia.

Varmennetussa tuotannossa käytettävät koneet, työ- ja kuljetusvälineet tai muut tavarat on pestävä ja puhdistettava siten, ettei kasvintuhoojien ja rikkakasvien leviämisvaaraa ole jos niitä on käytetty muualla kuin hyväksytyillä tuotantoalueilla tai tiloissa. Varmennettua lisäys- ja taimiaineistoa pakattaessa on käytettävä joko uusia tai desinfioituja pakkauksia tai kertakäyttöpakkauksia.

4 §

Ydinkasvien ja ydinkasviedokkaiden ylläpitäjän sekä valiolisäysaineiston, valiosiementen, kantataimien ja varmennettujen käyttötaimien tuottajan hyväksyminen

Ydinkasveja ja ydinkasviedokkaita saa ylläpitää sekä valiolisäysaineistoa, valiosiemeniä, kantataimia ja varmennettuja käyttötaimia tuottaa tässä asetuksessa mainituin ehdoin vain tuottaja, joka on merkitty joko taimiaineisto- tai kasvinsuojelurekisteriin. Kutakin laatuluokkaa saa ylläpitää tai tuottaa vain tuottaja, jonka tarkastuskeskus on hyväksynyt kyseinen laatuluokan ylläpitäjäksi tai tuottajaksi. Hyväksytyksi tuottajaksi haluavan on jätettävä tarkastuskeskukselle kirjallinen hakemus viimeistään kolme kuukautta ennen suunniteltua tuotannon aloittamisajankohtaa. Hakemukseen on liitettävä liitteen 1 mukainen tuotantopaikkakohtainen menettelyohje.

Valvontaviranomaisen on tarkastettava tuotantopaikka ennen tuotannon aloittamista sen varmistamiseksi, että tuotantopaikalla on edellytykset varmennetun tuotannon harjoittamiseen. Lisäksi tarkastuskeskuksen on hyväksyttävä tuotantopaikka ja 1 momentissa tarkoitettu menettelyohje.

Tuotantopaikkakohtainen menettelyohje on pidettävä ajan tasalla. Tarkastuskeskuksen on hyväksyttävä tuotantopaikkakohtainen menettelyohje uudelleen, jos tuotantoa laajennetaan, tuotantomenetelmiä muutetaan merkittävästi tai tuotannossa tapahtuu muusta vastaavasta syystä oleellisia muutoksia. Valvontaviranomaisen on lisäksi tuotantopaikan tarkastuksessa varmistuttava siitä, että uudessa menettelyohjeessa

mainitulla tuotantopaikalla, -alueella tai muilla tuotantotiloilla on edellytykset varmennetun tuotannon harjoittamiseen.

Ydinkasvien ja ydinkasvиеhdokkaiden ylläpidossa ja tuottamisessa on noudatettava tämän asetuksen liitteen 2, valiolisäysaineiston tuottamisessa liitteen 3, kantataimien tuottamisessa liitteen 4 ja varmennettujen käyttötaimien tuottamisessa liitteen 5 yleisiä ja kasvilajikohtaisia vaatimuksia.

Tarkastuskeskus hyväksyy hakemuksen ja tuotantopaikan tarkastuksen perusteella tuottajan varmennetun lisäys- ja taimiaineiston tuottajaksi, jos tuottaja on järjestänyt tuotantonsa edellä 3 §:ssä ja tässä pykälässä tarkoitetulla tavalla. Varmennetun lisäys- ja taimiaineiston tuottajaksi hyväksyminen on voimassa toistaiseksi.

5 §

Testattujen käyttötaimien tuottajan hyväksyminen

Testattuja käyttötaimia saa tuottaa tässä asetuksessa mainituin ehdoin vain tuottaja, joka on merkitty joko taimiaineisto- tai kasvinsuojelurekisteriin ja jonka tarkastuskeskus on hyväksynyt kyseisen laatu-luokan tuottajaksi. Hyväksytyksi tuottajaksi haluavan on jätettävä tarkastuskeskukselle kirjallinen hakemus viimeistään kolme kuukautta ennen suunniteltua tuotannon aloittamisajankohtaa. Hakemukseen on liitettävä liitteen 1 mukainen tuotantopaikkakohtainen menettelyohje.

Tuotantopaikkakohtainen menettelyohje on pidettävä ajan tasalla. Tarkastuskeskuksen on hyväksyttävä tuotantopaikkakohtainen menettelyohje uudelleen, jos tuotantoa laajennetaan, tuotantomenetelmiä muutetaan merkittävästi tai tuotannossa tapahtuu muusta vastaavasta syystä oleellisia muutoksia.

Testattujen käyttötaimien tuottamisessa on noudatettava tämän asetuksen liitteen 6 yleisiä ja kasvilajikohtaisia vaatimuksia.

Tarkastuskeskus hyväksyy hakemuksen perusteella tuottajan varmennetun lisäys- ja taimiaineiston tuottajaksi, jos tuottaja on järjestänyt tuotantonsa edellä 3 §:ssä ja tässä pykälässä tarkoitetulla tavalla. Varmennetun lisäys- ja taimiaineiston tuottajaksi hyväksyminen on voimassa toistaiseksi.

6 §

Varmennetun lisäys- ja taimiaineiston tuottajan hyväksymisen peruuttaminen

Tarkastuskeskus peruu edellä 4 ja 5 §:ssä tarkoitetun tuottajaksi hyväksymisen, jos:

- 1) varmennettua tuotantoa ei aloiteta kahden vuoden kuluessa hyväksymisestä,
- 2) varmennetusta tuotannosta luovutaan,
- 3) tämän asetuksen mukaisia tuotanto- ja markkinointiehtoja ei noudateta,
- 4) tarkastuskeskukselle toimitettu tuotantopaikkakohtainen menettelyohje, ydinkasvihakemukseen sisällytettävä selvitys, emokasveista vuosittain tehtävä ilmoitus tai testattujen käyttötaimien ollessa kyseessä tuotantopaikkakohtainen menettelyohje tai omavalvontaraportti on puutteellinen eikä sitä ole tarkastuskeskuksen pyynnöstä huolimatta täydennetty,

- 5) ydinkasvien ja ydinkasviehdokkaiden ylläpitäjän sekä valiolisäysaineiston, valiosiemementen, kantataimien ja varmennettujen käyttötaimien tuottajien lisäys- ja taimiaineiston ja tuotantopaikan virallisia tarkastuksia ei ole voitu tehdä tuottajasta johtuvasta syystä,
- 6) tuottaja ei ole maksanut hyväksymismenettelystä perittäviä maksuja, tai
- 7) ydinkasvien ja ydinkasviehdokkaiden ylläpitäjä tai valiolisäysaineiston, valiosiemementen, kantataimien ja varmennettujen käyttötaimien tuottajan ei ole maksanut lisäys- ja taimiaineiston tai tuotantopaikan virallisista tarkastuksista perittäviä maksuja.

Valvontaviranomainen antaa tuottajalle huomautuksen, jos se havaitsee 1 momentissa tarkoitettuja puutteita varmennetun lisäys- ja taimiaineiston tuottajan toiminnassa. Tarkastuskeskus antaa huomautuksen yhteydessä tarvittaessa ajan, jonka kuluessa toiminnassa havaitut puutteet on korjattava.

Tarkastuskeskus peruu tuottajan hyväksymisen päätöksellään. Hyväksymisen peruuttaminen annetaan määräaikaisena, jos sen perusteena oleva puutteellisuus on mahdollista poistaa. Tästä päätöksestä ilmoitetaan tuottajalle viipymättä.

7 §

Ydinkasvin hyväksyminen

Tarkastuskeskus hyväksyy ydinkasvit hakemuksen perusteella. Hakemuksessa on esitettävä selvitys, josta ilmenee:

- 1) ydinkasviehdokkaan laji, lajike, lisäyslähdekoodi, kloonit tai valiosiemementuotannossa ydinkasvipopulaatio,
- 2) ydinkasviehdokkaan tai ydinkasvipopulaation alkuperä,
- 3) tuottajan yhteystiedot,
- 4) tehdyt puhdistuskäsittelyt,
- 5) käytetyt kasvintuhoojatestausmenetelmät ja testausten valmistumispäivämäärät,
- 6) miten aitous on todennettu,
- 7) miten ydinkasviehdokkaat on ylläpidetty,
- 8) ydinkasviehdokkaan soveltuvuus Suomen kasvuoloihin, sekä
- 9) ammattiviljelyyn jalostettujen hedelmä- ja marjakasvien osalta kasvien satoisuus.

Ydinkasvin hyväksyminen edellyttää, että niiden tuotannossa ja ylläpidossa on noudatettu liitteen 2 taulukon a tai b vaatimuksia.

Ydinkasviksi hyväksyminen on voimassa liitteen 2 mukaisesti. Tarkastuskeskus peruu välittömästi ydinkasvin hyväksymisen, jos ilmenee sellainen syy, joka olisi alun perinkin estänyt ydinkasvin hyväksymisen.

8 §

Tuotannon valvonta ja hyväksyminen

Valvontaviranomaisen on hyväksyttävä ydinkasvit, ydinkasviedokkaat, valiolisäysaineistot, valiosiemenet, kantataimet ja varmennetut käyttötaimet varmennetuksi tuotannoksi ennen kuin ne voidaan sellaisena merkitä ja markkinoida.

Valvontaviranomainen valvoo ydinkasvien ja ydinkasviedokkaiden ylläpitoa sekä valiolisäysaineiston, valiosiemementen, kantataimien ja varmennettujen käyttötaimien tuotantoa tarkastamalla lisäys- ja taimiaineiston ja tuotantopaikan vuosittain. Tarkastusta varten edellä lueteltujen laatuluokkien tuottajan on lähetettävä vuosittain kirjallinen ilmoitus tuotannossaan olevista emokasveista tarkastuskeskukselle viimeistään tarkastuskeskuksen määräämänä ajankohtana. Emokasveina käytettävien ydin-, valio- ja kantataimien lukumääristä on ilmoitus annettava kasvilajeittain, -lajikkeittain ja -erittäin. Valiosiementuotannossa olevista kasveista on ilmoitus annettava kasvilajeittain. Ilmoitukseen on liitettävä karttapiirros tuotantoalueista, joille varmennettua lisäys- ja taimiaineistoa on istutettu ja joilla markkinoitavaksi tarkoitettuja taimia aiotaan tuottaa. Ilmoitus toimii tarkastuksen laskutusperusteena.

Valvontaviranomaisen tarkastuksen edellytyksenä on, että 2 momentissa mainittu ilmoitus emokasveista on tehty tarkastuskeskukselle määräämisenä. Tarkastuskeskus antaa tarkastuksen perusteella varmennuspäätöksen, jossa varmennettu lisäys- ja taimiaineisto sekä tuotantopaikka joko hyväksytään, hylätään tai määrätään uudelleen tarkastettavaksi. Hyväksymisen edellytyksenä on, että kyseessä olevan laatuluokan tuotanto on järjestetty tässä asetuksessa säädetyllä tavalla.

Tarkastuskeskuksen antaman varmennuspäätöksen perusteella taimitodistukseen tai vähittäismyynnissä ilmoitettaviin vähimmäistietoihin lisätään merkintä lisäys- ja taimiaineiston varmennuksesta. Varmennuspäätös on voimassa seuraavaan tarkastukseen tai enintään yhden vuoden. Nestetyypessä säilytetyille aineistolle varmennuspäätös on voimassa vuoden säilytyksestä elvyttämisen jälkeen. Varmennuspäätöksen voimassaoloajan päätyttyä on merkintä taimiaineiston varmennuksesta poistettava taimitodistuksesta ja vähittäismyynnissä ilmoitettavista vähimmäistiedoista.

Varmennetun lisäys- ja taimiaineiston tuottajan on säilytettävä tarkastuskeskuksen antama varmennuspäätös vähintään kolmen vuoden ajan, mutta kuitenkin niin kauan kuin kyseessä olevaa aineistoa on tuotannossa.

Testattujen käyttötaimien tuotannon valvonta tapahtuu tuottajan omavalvontana. Lisäksi valvontaviranomainen tarkastaa tuotantoa taimitarhatuotannon tarkastusten yhteydessä. Testattujen käyttötaimien tuottajan on ylläpidettävä taimiaineistotiedostoaan siten, että hän pystyy kirjallisesti osoittamaan, että testattuna käyttötaimena markkinoitavat viherrakentamis- tai monikäyttökasvit on lisätty ydinkasveista, valiolisäysaineistosta tai valiosiemeneistä. Lisäysaineistoa ja tuotannon omavalvontaa koskevat dokumentit on säilytettävä niin kauan kuin kyseistä aineistoa on tuotannossa. Tuottajan on toimitettava raportti omavalvonnasta tarkastuskeskukselle omavalvonnan seuranta varten kerran vuodessa viimeistään tarkastuskeskuksen määräämänä ajankohtana.

Testattujen käyttötaimien tuottaja saa lisätä taimitodistuksiin tai vähittäiskaupassa vaadittaviin vähimmäistietoihin merkinnän testattujen käyttötaimien laatuluokasta, jos hän on tuottanut testatut käyttötaimet tämän asetuksen mukaisesti ja pystyy tarvittaessa osoittamaan noudattaneensa asetuksen vaatimuksia.

9 §

Tuotannon merkitseminen

Jokainen markkinoitava tasalaatuinen varmennettu lisäys- ja taimiaineistoerä on varustettava tuottajan tai markkinoijan taimitodistuksella, jonka tulee sisältää varmennettua lisäys- ja taimiaineistoa koskevassa liitteessä 7 olevassa A osassa mainitut tiedot.

Jos taimiaineistoerä jaetaan kahteen tai useampaan osaan vähittäismyyntiä tai viherrakentamista varten, on ostajalle luovutushetkellä ilmoitettava kirjallisesti liitteessä 7 olevan B osan mukaiset varmennetun lisäys- ja taimiaineiston vähimmäistiedot. Samat tiedot on soveltuvin osin ilmoitettava ostajalle myös posti- tai muuta myyntiä varten toimitettavassa esitteessä, luettelossa tai ilmoituksessa.

10 §

Muista maista tuotaville emokasveille asetettavat vaatimukset

Hyväksytyt varmennetun lisäys- ja taimiaineiston tuottajat saavat hankkia muissa maissa viljeltyjä ydinkasveja tai ydinkasveista lisättyjä ensimmäisen sukupolven valiotaimia tai muuta suoraan ydinkasveista lisättyä valiolisäysaineistoa emokasveiksi sekä valiosiemeniä kylvösiemeniksi varmennettuun tuotantoon. Viimeistään kaksi viikkoa ennen kasvien maahantuloa varmennetun lisäys- ja taimiaineiston tuottajan on toimitettava tarkastuskeskukselle kirjallinen selvitys siitä, että tuotava lisäys- ja taimiaineisto ja sen tuotantomenetelmät vastaavat oleellisilta osiltaan tämän asetuksen vaatimuksia. Lisäksi tuotavasta aineistosta on ilmoitettava vähintään seuraavat tiedot: laji, lajike, varmennetun aineiston laatuluokka, tuotantomaa ja -paikka, aineiston myyjä, maahantuojat sekä aineiston määrä. Sen lisäksi, mitä tässä säädetään, hankkimisessa tulee noudattaa kasvinterveyden suojelemisesta annettua lakia (702/2003) ja muuta tässä tarkoitettujen tavaroiden maahantuontia ja markkinointia koskevaa lainsäädäntöä.

Tarkastuskeskuksen on hyväksyttävä muista maista tuoduista ydinkasveista, ensimmäisen sukupolven valiotaimista ja muusta suoraan ydinkasveista lisäystä valiolisäysaineistosta sekä valiosiemeniä Suomessa tuotettu lisäys- ja taimiaineisto varmennetuksi lisäys- ja taimiaineistoksi, jos aineisto on tuotettu tämän asetuksen mukaisesti ja tarkastuskeskus on todennut, että muusta maasta tuotu lisäykseen käytetty aineisto vastaa laadultaan tämän asetuksen vaatimuksia. Tarkastuskeskus antaa tuojalle varmennuspäätöksen, jonka perusteella taimitodistukseen tai vähittäiskaupassa ilmoitettaviin vähimmäistietoihin voidaan lisätä merkintä lisäys- ja taimiaineiston varmennuksesta. Taimitodistukseen tai vähimmäistietoihin on lisäksi merkittävä emokasvien alkuperämaa.

11 §
Voimaantulo

Tämä asetus tulee voimaan 1 päivänä maaliskuuta 2006.

Tällä asetuksella kumotaan varmennetusta lisäys- ja taimiaineistosta 24 päivänä maaliskuuta 2003 annettu maa- ja metsätalousministeriön asetus (18/2003) siihen myöhemmin tehtyine muutoksineen.

12 §
Siirtymäsäännös

Ennen tämän asetuksen voimaantuloa kumotun asetuksen nojalla annetut yksittäisiä elinkeinoharjoittajia koskevat päätökset ja määräykset ovat voimassa niissä määrätyn ajan.

Helsingissä 14 päivänä helmikuuta 2006

Maa- ja metsätalousministeri

Juha Korkeaoja

Ylitarkastaja

Tuula Mäki-Valkama

LIITTEET:

- 1. VARMENNETUN LISÄYS- JA TAIMIAINEISTON TUOTANNON
TUOTANTOPAIKKAKOHTAINEN MENETTELYOHJE**
- 2. YDINKASVIEN JA YDINKASVIEHDOKKAIDEN YLLÄPITO JA TUOTANTO**
- 3. VALIOLISÄYSAINEISTON TUOTANTO JA SÄILYTYS**
- 4. KANTATAIMIEN TUOTANTO JA SÄILYTYS**
- 5. VARMENNETTUIJEN KÄYTTÖTAIMIEN TUOTANTO JA SÄILYTYS**
- 6. TESTATTUIJEN KÄYTTÖTAIMIEN TUOTANTO JA SÄILYTYS**
- 7. VARMENNETUSTA LISÄYS- JA TAIMIAINEISTOSTA ANNETTAVAT TIEDOT**

VARMENNETUN LISÄYS- JA TAIMIAINEISTON TUOTANNON TUOTANTOPAIKKAKOHTAINEN MENETTELYOHJE

Tuotantopaikkakohtainen menettelyohje laaditaan soveltuvin osin vapaamuotoisesti tai KTTK:n lomakkeelle. Menettelyohjeesta tulee ilmetä seuraavat seikat ja niiden soveltaminen tuotannossa:

- 1) tuotettavan lisäys- ja taimiaineiston laatuluokka,
- 2) varmennetusta tuotannosta vastaavan yrityksen yhteystiedot; tarvittaessa täydennettynä vastuuhenkilöiden nimillä,
- 3) varmennettuina tuotettavat kasvilajit,
- 4) kartta ja selostus tuotantoon käytettävien tuotantoalueiden, muiden tuotantotilojen ja varastojen sijainnista ja asianmukaisuudesta,
- 5) ydinkasvien ylläpitomenetelmät ja muussa varmennetussa taimituotannossa emokasvien ylläpito sekä aineistojen uusimismenettelyt,
- 6) tuotannossa käytettävät lisäysmenetelmät,
- 7) rajoitukset tuotantopaikalla liikkumiselle, työhygienia, välineiden desinfiointi,
- 8) tapa, jolla siementaimien muodostuminen estetään kasvullisessa lisäyksessä,
- 9) muu kasvintuotanto tuotantopaikalla ja varmennetun taimituotannon soveltuvuus viljelykiertoon,
- 10) tuotantotietojen kirjaaminen ja taimiaineistotiedoston ylläpito (MMM päätös 92/1996, MMM asetus 97/2000). Taimiaineistotiedostosta tulee ilmetä varastoitavien, tuotannossa olevien ja markkinoitavien lisäysaineistojen ja taimien osto- ja myyntitiedot sekä kemialliset käsittelyt,
- 11) ydinkasvien osalta käytössä olevat puhdistus- ja testausmenetelmät,
- 12) aitouden todentaminen ydinkasvien- ja valiolisäysaineiston tuotannossa,
- 13) taimien laadun ja terveyden tarkastus ennen toimitushetkeä, sekä
- 14) kasvintuhoojien ja rikkakasvien tunnistaminen, esiintymisen seuranta ja torjuntavalmiudet.

YDINKASVIEN JA YDINKASVIEHDOKKAIDEN YLLÄPITO JA TUOTANTO

1 Yleistä

Ydinkasvien ja ydinkasviehdokkaiden ylläpidossa ja tuotannossa on kaikkia kasvilajeja koskevien vaatimusten lisäksi noudatettava myös mahdollisia kasvilajikohtaisia ylläpito- ja tuotantovaatimuksia.

Ydinkasvit on ylläpidettävä ja tuotettava siten, että vaaraa kasvintuhoojien leviämisestä ydinkasveihin ei ole. Ydinkasveja ja ydinkasviehdokkaita saa käsitellä vain puhtailla välineillä.

Ydinkasviehdokkaiden, joita ylläpidetään samalla tuotantopaikalla ydinkasvien kanssa, on oltava esipuhdistettuja kasvintuhoojista siten, ettei niistä aiheudu kasvintuhoojien leviämisvaaraa. Ydinkasviehdokkaat on säilytettävä oloissa, jotka täyttävät ydinkasvien säilyttämiseksi asetetut vaatimukset.

Ydinkasvit ja ydinkasviehdokkaat, jokainen kasviyksilö tai kloonin erikseen, on tutkittava ja todettava vapaaksi tämän liitteen 7 kohdassa tarkoitetuista kasvintuhoojista. Tarvittaessa kasvit on puhdistettava kasvintuhoojista. Kun ydinkasviksi hyväksyntää haetaan ydinkasvista lisätylle aineistolle, voidaan ylläpitotapa ja säilytysolosuhteet huomioiden uusintatarkastuksista luopua osittain tai kokonaan tarkastuskeskuksen suostumuksella.

Ydinkasvien ylläpitäjän on varmistettava ydinkasvien lajikeaitous morfologisten ominaisuuksien tai DNA-tunnisteiden avulla ydinkasviksi hyväksymistä haettaessa.

Ydinkasvit ja ydinkasviehdokkaat on merkittävä koulinta- tai pistämisaikajankohdalla, lajikenimellä tai -tunnuksella sekä kloonin numerolla, jos se on olemassa. Ydinkasvit on merkittävä myös hyväksymispäivämäärällä (kuukausi/vuosi) tai hyväksymispäivämäärän on selvittävä ydinkasveja koskevasta dokumentoinnista. Kloonien sekaantuminen on estettävä.

Ydinkasveja saadaan käyttää valiotaimien tuotantoon tämän liitteen 7 kohdan A ja B taulukoissa mainitun ydinkasviksi hyväksynnän voimassaolon ajan. Ydinkasvit voidaan säilyttää alkuperäisinä kasviyksilöinä tai tarvittaessa nuorentaa pistokas-, rönsy-, juurenpala- tai mikrolisäyksen avulla.

Ydinkasvit ja ydinkasviehdokkaat on säilytettävä erillään muusta varmennetusta lisäys- ja taimiaineistosta. Ydinkasvit ja ydinkasviehdokkaat on sijoitettava siten, etteivät ne ole kosketuksissa myöskään toistensa kanssa.

Siementaimien muodostuminen on estettävä. Valiosiemmenten tuotannossa myös ydinkasvien ei-toivottu itsepoltyys on estettävä.

2 Avomaatuotanto

Tuotantoalueen on oltava vapaa *Phytophthora*- ja *Synchytrium endobioticum* -sienistä sekä muista merkittävistä maalevintäisistä kasvintuhoojista ja kasvintuhoojien siirtäjäeliöistä sekä rikkakasveista. Alueen on oltava avokesantona yhden kasvukauden ajan ennen tuotannon aloittamista.

Ennen tuotannon aloittamista valvontaviranomaisen on tutkittava tuotantoalue ja todettava se vapaaksi *Longidorus*- ja *Globodera*-ankeroisista. Hedelmäpuiden ydinkasvien tuotantoalueella saa *Pratylenchus*-ankeroisten määrä olla korkeintaan 5 kpl/500 ml maata.

Mansikan ja vadelman ydinkasvien avomaatuotanto ei ole sallittua.

Tuotantopaikalla ei saa olla muuta tuotettavan ydinkasvilajin hedelmän- tai marjanviljelystä kuin ydinkasviehdokkailla, ydinkasveilla tai valiotaimilla perustettuja aitouskokeita.

3 Kasvihuonetuotanto

Kasvialustan on oltava uusi tai desinfioitu sekä vapaa kasvintuhoojista. Kasvihuoneet ja kasvialustat on myös jatkuvasti pidettävä vapaina kasvintuhoojista ja rikkakasveista. Kasvihuoneet on puhdistettava ja desinfioitava vähintään kerran vuodessa. Pöydät ja työvälaineet on desinfioitava jokaisen tyhjennyksen jälkeen. Lattia on desinfioitava säännöllisesti, kasvukauden aikana kuitenkin vähintään kerran kuukaudessa. Kasvihuoneen tuuletusluukut on varustettava hyönteistiiviillä verkolla, jonka silmukkakoko on korkeintaan 1 mm. Sisääntulon yhteydessä on oltava desinfioimismatto tai vastaava sekä käsienpesu- ja desinfiointimahdollisuus. Lattian on oltava betonia tai vastaavaa tarkoitukseen sopivaa materiaalia ja varustettu viemärikallistuksilla.

Kasvihuoneeseen menevälle on varattava puhdas työtakki ja puhtaat vaihtojalkineet.

Ydinkasvit ja ydinkasviehdokkaat on sijoitettava siten, ettei ylivaluva kasteluvesi pääse kosketuksiin toisten taimien kanssa. Jos ydinkasvien tai ydinkasviehdokkaiden kasteluun käytetään pintavettä, on kastelulaitteisto varustettava suodattimella, joka estää kasvintuhoojien leviämisen kasteluvessä.

4 Mikrolisäys

Mikrolisäystä voidaan käyttää ydinkasviehdokkaiden puhdistamiseen kasvintuhoojista sekä ydinkasvien ylläpitoon ja lisäämiseen. Mikrolisäyksessä on noudatettava hyvää laboratorionkäytäntöä.

5 Kryosäilytys

Kryosäilytystä (nestemäinen typpi, -196°C) voidaan käyttää ydinkasviehdokkaiden puhdistamiseen kasvintuhoojista sekä ydinkasvien ylläpitoon.

6 Kasvilajikohtaiset ylläpito- ja tuotantovaatimukset

6.1 Mansikka

Kasvihuonetuotannossa tuotantopaikalla ei saa olla muita mansikan marjanviljelyksiä kuin ydinkasviehdokkailla, ydinkasveilla tai valiotaimilla perustettuja aitouskokeita.

Kasvihuoneen etäisyyden muuhun mansikkaviljelykseen kuin varmennetun lisäys- ja taimiaineiston tuotantoalueeseen on oltava vähintään 200 metriä.

6.2 Vadelma

Kasvihuonetuotannossa tuotantopaikalla ei saa olla muita vadelman marjaviljelyksiä kuin ydinkasviehdokkailla, ydinkasveilla tai valiotaimilla perustettuja aitouskokeita.

Kasvihuoneen etäisyyden muuhun *Rubus*-kasvustoon kuin varmennetun lisäys- ja taimiaineiston tuotantoalueeseen on oltava vähintään 100 metriä.

6.3 Herukat ja karviainen

Avomaa- ja kasvihuonetuotannossa tuotantopaikalla ei saa olla muita herukan tai karviaisen marjanviljelyksiä kuin ydinkasviehdokkailla, ydinkasveilla tai valiotaimilla perustettuja aitouskokeita ja verranneaineistoa.

Tuotantopaikalla ei saa esiintyä herukan äkämäpunkkia (*Cecidophyopsis ribis*).

Avomaatuotannossa viljelys on perustettava tuotantoalueelle, jolla ei ole viljelty *Ribes*-suvun kasveja viimeisten kahden vuoden aikana. Alueen on oltava avokesantona yhden kasvukauden ajan ennen tuotannon aloittamista.

Avomaatuotannossa kasvierien välisten etäisyyksien tulee olla niin suuret, etteivät versot kosketa toisiaan. Viljelyksen ympärillä on oltava vähintään 5 metrin levyinen rikkakasviton suojavaiohyke (mullos, leikattu ja hoidettu nurmikko tai vastaava). Viljelyksen etäisyyden muuhun *Ribes*-kasvustoon kuin varmennetun lisäys- ja taimiaineiston tuotantoalueeseen tulee olla vähintään 300 metriä.

Kasvihuonetuotannossa kasvihuoneen etäisyyden muuhun *Ribes*-kasvustoon kuin varmennetun lisäys- ja taimiaineiston tuotantoon tulee olla vähintään 200 metriä.

7 Kasvintuhoojat, joita ei saa esiintyä ydinkasveissa

Hedelmä- ja marjakasvien ydinkasvit ja tuotantoon aiotut ydinkasviehdokkaat pitää tutkia ja todeta vapaiksi taulukossa A ja viherrakentamis- ja monikäyttökasvien ydinkasvit ja ydinkasviehdokkaat taulukossa B luetelluista kasvintuhoojista. Taulukoissa on mainittu kunkin kasvin osalta, kuinka kauan ydinkasviksi hyväksyntä on voimassa. Viimeistään hyväksymisajan umpeutuessa ydinkasviklooni on uusittava ja tutkimukset on tarvittaessa tehtävä uudelleen taulukoissa A ja B esitetyin, ylläpitotavan mukaisin väliajoin. Tutkimuksia on lisäksi tehtävä tarpeen mukaan aina, kun on aihetta epäillä jonkin kasvintuhoojan esiintyvän ydinkasveissa tai ydinkasviehdokkaissa. Testimenetelminä käytetään kunkin tuhoajan tunnistamiseen yleisesti hyväksytyjä menetelmiä (esimerkiksi EPPO (Euroopan ja välimerenmaiden kasvinsuojelujärjestö) Certification Schemes), joista on esitettävä selvitys tuotantopaikkakohtaisessa menettelyohjeessa.

Nestemäisessä työssä (-196 °C) säilytettäväksi aiottujen kasvien ensimmäinen tuhoajatutkimus tehdään kuten muillakin tavoilla ylläpidettävien. Tämän jälkeen kryosäilytykseen siirretylle kasville tehdään uusintatutkimus elvytyksen jälkeisen säilytystavan mukaisesti huomioiden, että ajanlasku on keskeytynyt kryosäilytyksen ajaksi. Jos rinnakkaisessa aineistossa ilmenee piilevä saastunta, on vastaava kryosäilytetty

aineisto korvattava terveellä aineistolla. Kahden peräkkäisen tulokseltaan negatiivisen kasvintuhoojatutkimuksen jälkeen kryoaineistoa voi säilyttää ja ottaa tuotantoon ilman testausta rajattomasti.

Kasvisuvut ja -lajit, joita ei ole mainittu taulukoissa A ja B, on tutkittava ja todettava vapaiksi bakteeri-, sieni- ja virustaudeista sekä kasveja vioittavista punkeista, ankeroisista ja hyönteisistä.

TAULUKKO A

Kasvillisesti lisättävien hedelmä- ja marjakasvien kasvintuhoojat

Kasvilaji	Kasvintuhooja	Ydinkasviksi hyväksynnän voimassaoloaika vuosina eri ylläpitotavoilla	
		^a 1. ja 2. tuhoajatutkimuksen väli	^b 3. ja sitä seuraavien tuhoajatutkimusten väli
		Ydinkasvihuone	Yhdistetty ydinkasvihuone ja <i>in vitro</i>
<i>Fragaria x ananassa puutarhamansikka</i>	<i>Xanthomonas fragariae</i>	4 ^a , 4 ^b	4 ^a , 8 ^b
	<i>Colletotrichum acutatum</i>	4, 4	4, 8
	<i>Rhizoctonia fragariae</i>	4, 4	4, 8
	<i>Phytophthora cactorum</i>	4, 4	4, 8
	<i>Phytophthora fragariae</i> . var. <i>fragariae</i>	4, 4	4, 8
	<i>Verticillium</i> spp.	4, 4	4, 8
	<i>Sphaerotheca alchemillae</i>	4, 4	4, 8
	<i>Arabis mosaic virus</i>	4, 4	4, 8
	<i>Raspberry ringspot virus</i>	4, 4	4, 8
	<i>Strawberry crinkle virus</i>	4, 4	4, 8
	Strawberry green petal phytoplasma	4, 4	4, 8
	<i>Strawberry latent C virus</i>	4, 4	4, 8
	Strawberry latent ringspot virus	4, 4	4, 8
	<i>Strawberry mild yellow edge virus</i>	4, 4	4, 8
	Strawberry mottle virus	4, 4	4, 8
	<i>Strawberry vein banding virus</i>	4, 4	4, 8
	<i>Tomato black ring virus</i>	4, 4	4, 8
	<i>Tomato ring spot virus</i>	4, 4	4, 8
	<i>Aphelenchoides</i> spp.	4, 4	4, 8
	<i>Meloidogyne hapla</i>	4, 4	4, 8
	<i>Ditylenchus dipsaci</i>	4, 4	4, 8
	<i>Phytonemus pallidus</i>	4, 4	4, 8
	<i>Chaetosiphon fragaefolii</i>	4, 4	4, 8
<i>Tetranychus urticae</i>	4, 4	4, 8	

		Avomaa	Ydinkasvihuone
<i>Ribes nigrum</i> mustaherukka <i>Ribes Rubrum</i> - ryhmä puna- ja valkoherukka	<i>Agrobacterium tumefaciens</i>	8 ^a , 8 ^b	12 ^a , 20 ^b
	<i>Verticillium</i> spp.	8, 8	12, 20
	<i>Sphaerotheca mors-uvae</i>	8, 8	12, 20
	<i>Arabis mosaic virus</i>	8, 8	12, 20
	<i>Black currant reversion virus</i>	8, 8	12, 20
	<i>Cucumber mosaic virus</i>	8, 8	12, 20
	Gooseberry vein banding agent	8, 8	12, 20
	<i>Raspberry ringspot virus</i>	8, 8	12, 20
	<i>Strawberry latent ringspot virus</i>	8, 8	12, 20
	<i>Tobacco rattle virus</i>	8, 8	12, 20
	<i>Tomato black ring virus</i>	8, 8	12, 20
	<i>Tomato ringspot virus</i>	8, 8	12, 20
	<i>Aphelenchoides</i> spp.	8, 8	12, 20
	<i>Cecidophyopsis ribis</i>	8, 8	12, 20
	<i>Dasineura tetensi</i>	8, 8	12, 20
	<i>Sesia tipuliformis</i>	8, 8	12, 20
	<i>Tetranychus urticae</i>	8, 8	12, 20
	<i>Longidorus elongatus</i>	8, 8	12, 20
<i>Ribes Uva-crispa</i> - ryhmä karviainen	<i>Arabis mosaic virus</i>	10, 10	12, 20
	Gooseberry vein banding agent	10, 10	12, 20
	<i>Raspberry ringspot virus</i>	10, 10	12, 20
<i>Rubus idaeus</i> vadelma	<i>Agrobacterium rhizogenes</i>		8, 12
	<i>Agrobacterium tumefaciens</i>		8, 12
	<i>Rhodococcus fascians</i>		8, 12
	<i>Didymella applanata</i>		8, 12
	<i>Peronospora rubi</i>		8, 12
	<i>Phytophthora fragariae</i> var. <i>rubi</i>		8, 12
	<i>Verticillium</i> spp.		8, 12
	<i>Apple mosaic virus</i>		8, 12
	<i>Arabis mosaic virus</i>		8, 12
	<i>Black raspberry latent virus</i>		8, 12
	<i>Cherry leaf roll virus</i>		8, 12
	<i>Cucumber mosaic virus</i>		8, 12
	<i>Raspberry bushy dwarf virus</i>		8, 12
	<i>Raspberry leaf curl virus</i>		8, 12
	Raspberry mosaic viruses		8, 12
	<i>Raspberry ringspot virus</i>		8, 12
	<i>Raspberry vein chlorosis virus</i>		8, 12
	Rubus stunt phytoplasma		8, 12
	<i>Strawberry latent ringspot virus</i>		8, 12
	<i>Tobacco rattle virus</i>		8, 12
	<i>Tomato black ring virus</i>		8, 12
	<i>Tomato ringspot virus</i>		8, 12
	<i>Aceria essigi</i>		8, 12
<i>Resseliella theobaldi</i>		8, 12	

		Avomaa	Ydinkasvihuone
<i>Malus domestica</i> tarhaomenapuu ammattimaiseen hedelmänviljelyyn	<i>Agrobacterium tumefaciens</i>	15 ^a , 15 ^b	25 ^a , 25 ^b
	<i>Erwinia amylovora</i>	15, 15	25, 25
	<i>Apple chlorotic leafspot virus</i>	15, 15	25, 25
	Apple chat fruit phytoplasma	15, 15	25, 25
	Apple flat limb	15, 15	25, 25
	Apple green crinkle	15, 15	25, 25
	<i>Apple mosaic virus</i>	15, 15	25, 25
	Apple proliferation phytoplasma	15, 15	25, 25
	Apple rubbery wood phytoplasma	15, 15	25, 25
	Apple russet ring	15, 15	25, 25
	Apple star crack	15, 15	25, 25
	<i>Apple stem grooving virus</i>	15, 15	25, 25
	<i>Apple stem pitting virus</i>	15, 15	25, 25
	<i>Cherry rasp leaf virus</i> (Apple flat apple)	15, 15	25, 25
	Platycarpa scaly bark	15, 15	25, 25
	<i>Tomato ringspot virus</i> (Apple union necrosis)	15, 15	25, 25
	<i>Eriosoma lanigerum</i>	15, 15	25, 25
<i>Prunus cerasus</i> hapankirsikka	<i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>mors-prunorum</i>	8, 8	10, 15
	<i>Apple chlorotic leaf spot virus</i>	8, 8	10, 15
	<i>Apple mosaic virus</i>	8, 8	10, 15
	<i>Arabis mosaic virus</i>	8, 8	10, 15
	<i>Cherry leaf roll virus</i>	8, 8	10, 15
	<i>Plum pox virus</i>	8, 8	10, 15
	<i>Prune dwarf virus</i>	8, 8	10, 15
	<i>Prunus necrotic ringspot virus</i>	8, 8	10, 15
	<i>Raspberry ringspot virus</i>	8, 8	10, 15
	<i>Strawberry latent ringspot virus</i>	8, 8	10, 15
	<i>Tomato black ring virus</i>	8, 8	10, 15
	<i>Tomato bushy stunt virus</i>	8, 8	10, 15
	<i>Tobacco mosaic virus</i>	8, 8	10, 15
	<i>Tobacco necrosis virus</i>	8, 8	10, 15
	<i>Tomato ringspot virus</i>	8, 8	10, 15
	<i>Cherry green ring mottle virus</i>	8, 8	10, 15
	<i>Cherry mottle leaf virus</i>	8, 8	10, 15
<i>Prunus domestica</i> luumu	<i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>mors-prunorum</i>	8, 8	10, 15
	<i>Apple chlorotic leafspot virus</i>	8, 8	10, 15
	<i>Apple mosaic virus</i>	8, 8	10, 15
	<i>Myrobalan latent ringspot virus</i>	8, 8	10, 15
	<i>Plum pox virus</i>	8, 8	10, 15
	<i>Prune dwarf virus</i>	8, 8	10, 15
	<i>Prunus necrotic ringspot virus</i>	8, 8	10, 15
	<i>Raspberry ringspot virus</i>	8, 8	10, 15
	<i>Tobacco mosaic virus</i>	8, 8	10, 15
	<i>Tobacco necrosis virus</i>	8, 8	10, 15
	<i>Tomato ringspot virus</i>	8, 8	10, 15

TAULUKKO B

Kasvillisesti lisättävien viherrakentamis- ja monikäyttökasvien kasvintuhoojat

Kasvilaji	Kasvintuhooja	Ydinkasviksi hyväksynnän voimassaoloaika vuosina eri ylläpitotavoilla	
		Avomaa	Ydinkasvihuone
		^a 1. ja 2. tuhoajatutkimuksen väli ^b 3. ja sitä seuraavien tuhoajatutkimusten väli	
<i>Achillea</i> spp. kärsämöt	<i>Alfalfa mosaic virus</i> <i>Arabid mosaic virus</i> <i>Cherry leaf roll virus</i> <i>Elm mottle virus</i> <i>Strawberry latent ringspot virus</i> <i>Tomato aspermy virus</i> <i>Tomato black ring virus</i> <i>Ditylenchus dipsaci</i>	6 ^a , 6 ^b 6, 6 6, 6 6, 6 6, 6 6, 6 6, 6 6, 6 6, 6	6 ^a , 9 ^b 6, 9 6, 9 6, 9 6, 9 6, 9 6, 9 6, 9 6, 9
<i>Actinidia</i> spp. laikkuköynnökset	<i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>actinidiae</i> <i>Cucumber mosaic virus</i> <i>Tobacco necrosis virus</i> <i>Tobacco rattle virus</i>	15, 15 15, 15 15, 15 15, 15	15, 20 15, 20 15, 20 15, 20
<i>Amelanchier</i> spp. tuomipihlajat	<i>Erwinia amylovora</i> <i>Apple chlorotic leaf spot virus</i>	10, 10 10, 10	10, 15 10, 15
<i>Anemone</i> spp. vuokot	<i>Cucumber mosaic virus</i> <i>Impatiens necrotic spot virus</i> <i>Tobacco necrosis virus</i> <i>Tomato ringspot virus</i> <i>Tomato spotted wilt virus</i> <i>Aphelenchoides</i> spp. <i>Ditylenchus dipsaci</i>	4, 4 4, 4 4, 4 4, 4 4, 4 4, 4 4, 4	4, 8 4, 8 4, 8 4, 8 4, 8 4, 8 4, 8
<i>Aquilegia</i> spp. akileijat	<i>Cucumber mosaic virus</i> <i>Impatiens necrotic spot virus</i> <i>Tomato spotted wilt virus</i> <i>Ditylenchus dipsaci</i>	6, 6 6, 6 6, 6 6, 6	6, 9 6, 9 6, 9 6, 9
<i>Aronia</i> spp. aroniat	<i>Agrobacterium tumefaciens</i> <i>Aronia ringspot virus</i> <i>Raspberry ringspot virus</i> <i>Tomato ringspot virus</i>	15, 15 15, 15 15, 15 15, 15	15, 20 15, 20 15, 20 15, 20
<i>Aster</i> spp. asterit	<i>Agrobacterium tumefaciens</i> <i>Fusarium</i> spp. <i>Impatiens necrotic spot virus</i> <i>Tobacco rattle virus</i> <i>Tomato spotted wilt virus</i> <i>Aphelenchoides</i> spp. <i>Ditylenchus dipsaci</i>	6, 6 6, 6 6, 6 6, 6 6, 6 6, 6 6, 6	6, 9 6, 9 6, 9 6, 9 6, 9 6, 9 6, 9

		Avomaa	Ydinkasvihuone
<i>Betula</i> spp. koivut	<i>Apple mosaic virus</i> <i>Cherry leaf roll virus</i> <i>Tobacco rattle virus</i>	25 ^a , 25 ^b 25, 25 25, 25	25 ^a , 25 ^b 25, 25 25, 25
<i>Campanula</i> spp. kellot	<i>Fusarium oxysporum</i> <i>Arabid mosaic virus</i> <i>Cherry leaf roll virus</i> <i>Impatiens necrotic spot virus</i> <i>Strawberry latent ringspot virus</i> <i>Tobacco rattle virus</i> <i>Tomato black ring virus</i> <i>Tomato spotted wilt virus</i> <i>Aphelenchoides</i> spp. <i>Ditylenchus dipsaci</i>	4, 4 4, 4 4, 4 4, 4 4, 4 4, 4 4, 4 4, 4 4, 4 4, 4 4, 4	4, 8 4, 8 4, 8 4, 8 4, 8 4, 8 4, 8 4, 8 4, 8 4, 8 4, 8
<i>Chaenomeles</i> spp. ruusukvittenit	<i>Agrobacterium tumefaciens</i> <i>Erwinia amylovora</i> <i>Apple chlorotic leaf spot virus</i> <i>Apple mosaic virus</i>	15, 15 15, 15 15, 15 15, 15	15, 20 15, 20 15, 20 15, 20
<i>Clematis</i> spp. kärhöt	<i>Cucumber mosaic virus</i> <i>Tobacco rattle virus</i> <i>Tomato bushy stunt virus</i> <i>Tomato ringspot virus</i> <i>Ditylenchus dipsaci</i>	6, 6 6, 6 6, 6 6, 6 6, 6	6, 9 6, 9 6, 9 6, 9 6, 9
<i>Cornus</i> spp. kanukat	<i>Agrobacterium tumefaciens</i> <i>Arabid mosaic virus</i> <i>Broad bean wilt virus</i> <i>Cherry leaf roll virus</i> <i>Cucumber mosaic virus</i> <i>Tobacco ringspot virus</i> <i>Tomato bushy stunt virus</i> <i>Tomato mosaic virus</i> <i>Tomato ringspot virus</i>	10, 10 10, 10 10, 10 10, 10 10, 10 10, 10 10, 10 10, 10 10, 10	10, 15 10, 15 10, 15 10, 15 10, 15 10, 15 10, 15 10, 15 10, 15
<i>Cotoneaster</i> spp. tuhkapensaat	<i>Erwinia amylovora</i> Apple rubbery wood phytoplasma	15, 15 15, 15	15, 20 15, 20
<i>Crataegus</i> spp. orapihlajat	<i>Erwinia amylovora</i> <i>Apple chlorotic leaf spot virus</i> <i>Apple mosaic virus</i> <i>Raspberry ringspot virus</i> <i>Tomato ringspot virus</i>	15, 15 15, 15 15, 15 15, 15 15, 15	15, 20 15, 20 15, 20 15, 20 15, 20
<i>Cytisus</i> spp. vihmat	<i>Arabid mosaic virus</i> <i>Potato X virus</i> <i>Raspberry ringspot virus</i> <i>Tomato black ring virus</i>	10, 10 10, 10 10, 10 10, 10	10, 15 10, 15 10, 15 10, 15
<i>Dasiphora fruticosa</i> pensashanhikki	<i>Tobacco ringspot virus</i>	15, 15	15, 20

		Avomaa	Ydinkasvihuone
<i>Delphinium</i> spp. ritarinkannukset	<i>Arabid mosaic virus</i> <i>Cherry leaf roll virus</i> <i>Cucumber mosaic virus</i> <i>Raspberry ringspot virus</i> <i>Strawberry latent ringspot virus</i> <i>Tomato ringspot virus</i> <i>Ditylenchus dipsaci</i>	6 ^a , 6 ^b 6, 6 6, 6 6, 6 6, 6 6, 6 6, 6	6 ^a , 9 ^b 6, 9 6, 9 6, 9 6, 9 6, 9 6, 9
<i>Deutzia</i> spp. nietospensaat	<i>Raspberry ringspot virus</i>	15, 15	15, 20
<i>Dicentra</i> spp. pikkusydämet	<i>Cucumber mosaic virus</i> <i>Raspberry ringspot virus</i> <i>Tobacco rattle virus</i> <i>Tomato ringspot virus</i> <i>Tomato black ring virus</i> <i>Ditylenchus dipsaci</i>	4, 4 4, 4 4, 4 4, 4 4, 4 4, 4	4, 8 4, 8 4, 8 4, 8 4, 8 4, 8
<i>Diervilla</i> spp. vuohenkuusamat	<i>Raspberry ringspot virus</i> <i>Tomato ringspot virus</i>	15, 15 15, 15	15, 20 15, 20
<i>Dracocephalum</i> spp. ampiaisyrtit	<i>Chrysanthemum virus B</i> <i>Impatiens necrotic spot virus</i> <i>Ditylenchus dipsaci</i>	4, 4 4, 4 4, 4	4, 8 4, 8 4, 8
<i>Forsythia</i> spp. onnenpensaat	<i>Rhodococcus fascians</i> <i>Arabid mosaic virus</i> <i>Raspberry ringspot virus</i> <i>Tomato black ring virus</i>	15, 15 15, 15 15, 15 15, 15	15, 20 15, 20 15, 20 15, 20
<i>Fothergilla major</i> höyhenpensas	<i>Cherry leaf roll virus</i>	15, 15	15, 20
<i>Geranium</i> spp. kurjenpolvet	<i>Xanthomonas campestris</i> pv. <i>pelargonii</i> <i>Carnation ringspot virus</i> <i>Carnation vein mottle virus</i> <i>Cucumber mosaic virus</i> <i>Potato S virus</i> <i>Tobacco mosaic virus</i> <i>Tomato spotted wilt virus</i> <i>Ditylenchus dipsaci</i>	6, 6 6, 6 6, 6 6, 6 6, 6 6, 6 6, 6 6, 6 6, 6	6, 9 6, 9 6, 9 6, 9 6, 9 6, 9 6, 9 6, 9 6, 9
<i>Hemerocallis</i> spp. päivänliljat	<i>Tobacco rattle virus</i> <i>Ditylenchus dipsaci</i>	6, 6 6, 6	6, 9 6, 9
<i>Hippophaë</i> <i>rhamnoides</i> tyrni	<i>Arabid mosaic virus</i> <i>Raspberry ringspot virus</i>	10, 10 10, 10	10, 15 10, 15
<i>Hosta</i> spp. kuunliljat	<i>Arabid mosaic virus</i> <i>Cucumber mosaic virus</i> <i>Impatiens necrotic spot virus</i> <i>Tobacco rattle virus</i> <i>Tomato ringspot virus</i> <i>Tomato spotted wilt virus</i> <i>Ditylenchus dipsaci</i>	6, 6 6, 6 6, 6 6, 6 6, 6 6, 6 6, 6	6, 9 6, 9 6, 9 6, 9 6, 9 6, 9 6, 9

		Avomaa	Ydinkasvihuone
<i>Humulus</i> spp. humalat	<i>Fusarium sambucinum</i> <i>Verticillium albo-atrum</i> <i>Verticillium dahliae</i> <i>Apple mosaic virus</i> <i>Arabis mosaic virus</i> <i>Hop mosaic virus</i> <i>Ditylenchus dipsaci</i>	6 ^a , 6 ^b 6, 6 6, 6 6, 6 6, 6 6, 6 6, 6	6 ^a , 9 ^b 6, 9 6, 9 6, 9 6, 9 6, 9 6, 9
<i>Hydrangea</i> spp. hortensiat ei <i>H. Macrophylla</i> - ryhmä	<i>Alfalfa mosaic virus</i> <i>Hydrangea mosaic virus</i> <i>Hydrangea ringspot virus</i> <i>Hydrangea virescence phytoplasma</i> <i>Tobacco ringspot virus</i> <i>Tomato ringspot virus</i> <i>Tomato spotted wilt virus</i> <i>Ditylenchus dipsaci</i>	10, 10 10, 10 10, 10 10, 10 10, 10 10, 10 10, 10 10, 10	10, 15 10, 15 10, 15 10, 15 10, 15 10, 15 10, 15 10, 15
<i>Iris</i> spp. kurjenmiekat	<i>Impatiens necrotic spot virus</i> <i>Iris mild mosaic virus</i> <i>Iris severe mosaic virus</i> <i>Iris fulva mosaic virus</i> <i>Iris yellow spot virus</i> <i>Iris germanica leaf stripe virus</i> <i>Tomato spotted wilt virus</i> <i>Ditylenchus dipsaci</i>	4, 4 4, 4 4, 4 4, 4 4, 4 4, 4 4, 4 4, 4	4, 8 4, 8 4, 8 4, 8 4, 8 4, 8 4, 8 4, 8
<i>Kolkwitzia amabilis</i> kellokuusama	<i>Fusarium</i> spp. <i>Raspberry ringspot virus</i>	15, 15 15, 15	15, 20 15, 20
<i>Lamprocapnos</i> <i>spectabilis</i> särkynytsydän	<i>Cucumber mosaic virus</i> <i>Raspberry ringspot virus</i> <i>Tobacco rattle virus</i> <i>Tomato ringspot virus</i> <i>Tomato black ring virus</i> <i>Ditylenchus dipsaci</i>	4, 4 4, 4 4, 4 4, 4 4, 4 4, 4	4, 8 4, 8 4, 8 4, 8 4, 8 4, 8
<i>Leucanthemum</i> spp. päivänkakkarat	<i>Tomato ringspot virus</i> <i>Ditylenchus dipsaci</i>	6, 6 6, 6	6, 9 6, 9
<i>Ligularia</i> spp. nauhukset	<i>Cucumber mosaic virus</i> <i>Impatiens necrotic spot virus</i> <i>Tomato spotted wilt virus</i> <i>Ditylenchus dipsaci</i>	6, 6 6, 6 6, 6 6, 6	6, 9 6, 9 6, 9 6, 9
<i>Ligustrum vulgare</i> aitalikusteri	<i>Arabis mosaic virus</i> <i>Cucumber mosaic virus</i> <i>Raspberry ringspot virus</i>	15, 15 15, 15 15, 15	15, 20 15, 20 15, 20

		Avomaa	Ydinkasvihuone
<i>Syringa</i> spp. syreenit	<i>Pseudomonas syringae</i>	15 ^a , 15 ^b	15 ^a , 20 ^b
	<i>Arabis mosaic virus</i>	15, 15	15, 20
	<i>Cherry leafroll virus</i>	15, 15	15, 20
	<i>Strawberry latent ringspot virus</i>	15, 15	15, 20
	<i>Tobacco black ring virus</i>	15, 15	15, 20
	<i>Tobacco rattle virus</i>	15, 15	15, 20
<i>Vaccinium</i> spp. puolukat	<i>Phytophthora ramorum</i>	15, 15	15, 20
	<i>Armillariella mellea</i>	15, 15	15, 20
	<i>Gordonia cassadrae</i>	15, 15	15, 20
	<i>Blueberry shoestring virus</i>	15, 15	15, 20
	Blueberry witches broom phytoplasma	15, 15	15, 20
<i>Viburnum</i> spp. heidet	<i>Phytophthora ramorum</i>	10, 10	10, 15
	<i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>viburni</i>	10, 10	10, 15
	<i>Alfalfa mosaic virus</i>	10, 10	10, 15
	<i>Arabis mosaic virus</i>	10, 10	10, 15
	<i>Cucumber mosaic virus</i>	10, 10	10, 15
	<i>Raspberry ringspot virus</i>	10, 10	10, 15
<i>Weigela</i> spp. kotakuusamat	<i>Raspberry ringspot virus</i>	10, 10	10, 15

VALIOLISÄYSAINIESTON TUOTANTO JA SÄILYTYS

1 Yleistä

Valiolisäysaineisto lisätään ydinkasveista. Marjakasveista valiotaimia tuotetaan ensisijaisesti emokasveiksi varmennettujen käyttötaimien tuottajille. Valiolisäysaineisto on tuotettava ja varastoitava siten, että kasvintuhoojien leviämiskaava on mahdollisimman pieni.

Valiolisäysaineisto on merkittävä lajikenimellä tai -tunnuksella, kloonin numerolla, istutusajankohdalla ja merkinnällä 'valiolisäysaineisto'.

Kasvullisessa lisäyksessä siementaimien muodostuminen on estettävä. Eri lajikkeet ja kloonit on säilytettävä tuotannon ja varastoinnin aikana siten, etteivät ne sekaannu.

Valiolisäysaineiston tuotannossa on käytettävä puhtaita tai puhdistettuja koneita, laitteita ja työvälineitä.

Valiotaimien lajikeaitous on varmistettava morfologisten ominaisuuksien tai DNA-tunnisteiden avulla. Tuottajan on tarkkailtava poikkeavien kasvien esiintymistä ja ilmoitettava tarkastuskeskukselle, jos sellaisia löytyy. Poikkeavia kasviyksilöitä ei saa hävittää ilman tarkastusviranomaisen lupaa.

2 Avomaatuotanto

Tuotantoalueen on oltava vapaa *Phytophthora*- ja *Synchytrium endobioticum* -sienistä sekä muista merkittävistä maalevintäisistä kasvintuhoojista ja kasvintuhoojien siirtäjäeliöistä sekä rikkakasveista.

Ennen tuotannon aloittamista valvontaviranomaisen on tutkittava tuotantoalue ja todettava se vapaaksi *Longidorus*- ja *Globodera*-ankeroisista. Hedelmäpuiden valiotaimien tuotantoalueella saa *Pratylenchus*-ankeroisten määrä olla korkeintaan 5 kpl/500 ml maata.

Mansikan ja vadelman valiolisäysaineistoa ei saa tuottaa avomaalla.

Tuotantoalueella on estettävä kasvintuhoojien leviäminen kasteluvedessä jos kasteluun käytetään pintavettä tai kasteluveden kierrätystä.

3 Kasvihuonetuotanto

Kasvualustan on oltava uusi tai desinfioitu sekä vapaa kasvintuhoojista ja se on eristettävä pohjamaasta. Kasvihuoneet ja kasvualustat on pidettävä vapaina kasvintuhoojista ja rikkakasveista sekä desinfioitava tarvittaessa ja vähintään kerran vuodessa. Pöydät on desinfioitava jokaisen tyhjennyksen jälkeen. Lattia on desinfioitava säännöllisesti, kasvukauden aikana kuitenkin vähintään kerran kuukaudessa. Sisääntulon yhteydessä on oltava desinfioimismatto tai vastaava sekä käsienpesu- ja desinfiointimahdollisuus.

Jos kasteluun käytetään pintavettä tai vuoksi-luode -kastelujärjestelmää, on kastelulaitteisto varustettava suodattimella, joka estää kasvintuhoojien leviämisen kasteluvedessä.

4 Mikrolisäys

Mikrolisäyksessä on noudatettava hyvää laboratoriokäytäntöä.

5 Kasviryhmäkohtaiset tuotanto- ja säilytysvaatimukset

5.1 Mansikka

Kasvihuonetuotannossa tuotantopaikalla ei saa olla muita mansikan marjanviljelyksiä kuin ydinkasviedokkailla tai ydin- tai valiotaimilla perustettuja aitouskokeita. Kasvihuoneen etäisyyden muuhun mansikkaviljelykseen kuin varmennetun lisäys- ja taimiaineiston tuotantoalueeseen on oltava vähintään 200 metriä.

Rönsyistä tuotetut valiotaimet lisätään suoraan ydinkasvista.

Mikrolisäyksessä valiotaimien tuotantoon saadaan käyttää korkeintaan kymmenen peräkkäistä mikrolisäyskertaa. Tuottajan on tarkkailtava poikkeavien kasvien esiintymistä ja ilmoitettava tarkastuskeskukselle, jos sellaisia löytyy.

5.2 Vadelma

Kasvihuonetuotannossa tuotantopaikalla ei saa olla muita vadelman marjaviljelyksiä kuin ydinkasviedokkailla tai ydin- tai valiotaimilla perustettuja aitouskokeita. Kasvihuoneen etäisyyden muuhun *Rubus*-kasvustoon kuin varmennetun lisäys- ja taimiaineiston tuotantoalueeseen on oltava vähintään 100 metriä.

Kasvierien välisten etäisyyksien tulee olla niin suuret, etteivät eri lajikkeiden juuristot pääse sekoittumaan.

Pistokkaista ja juurenpaloista tuotetut valiotaimet lisätään suoraan ydinkasveista.

5.3 Herukat ja karviainen

Avomaa- ja kasvihuonetuotannossa tuotantopaikalla ei saa olla muita herukan tai karviaisen marjanviljelyksiä kuin ydinkasveilla tai ydin- tai valiotaimilla perustettuja aitouskokeita ja verranneaineistoa.

Tuotantopaikalla ei saa esiintyä herukan äkämäpunkkia (*Cecidophyopsis ribis*).

Herukoista ja karviaisesta saa tarvittaessa tuottaa suoraan ydinkasveista lisättyjä valiotaimia korkeintaan kolme sukupolvea. Ensimmäinen sukupolvi merkitään tunnuksella A, näistä lisätyt toisen sukupolven taimet merkitään tunnuksella B ja kolmannen sukupolven taimet tunnuksella C. Myös nämä taimet ovat valiotaimia, ja ne tuotetaan samoissa tiloissa valiotaimien kanssa noudattaen valiotaimituotannon säännöksiä. Taimet merkitään muiden tietojen lisäksi kirjaintunnuksella.

Kasvierien välisten etäisyyksien tulee olla niin suuret, ettei lajikkeiden sekaantumista tapahdu.

Avomaatuotannossa viljelys on perustettava tuotantoalueelle, jolla ei ole viljelty *Ribes*-suvun kasveja viimeisten kahden vuoden aikana. Alueen on oltava avokesantona yhden kasvukauden ajan ennen tuotannon aloittamista.

Avomaatuotannossa viljelyksen ympärillä on oltava vähintään 5 metrin levyinen rikkakasvion suojavyöhyke (mullos, leikattu ja hoidettu nurmikko tai vastaava). Viljelyksen etäisyyden muuhun *Ribes*-kasvustoon kuin varmennetun lisäys- ja taimiaineiston tuotantoalueeseen on oltava vähintään 300 metriä.

Kasvihuonetuotannossa kasvihuoneen etäisyyden muuhun *Ribes*-kasvustoon kuin varmennetun lisäys- ja taimiaineiston tuotantoalueeseen on oltava vähintään 200 metriä.

5.4 Viherrakentamisen kasvit ja monikäyttökasvit

Viherrakentamisen kasveista ja monikäyttökasveista saa tarvittaessa tuottaa suoraan ydinkasveista lisättyjä valiotaimia korkeintaan kolme sukupolvea. Ensimmäinen sukupolvi merkitään tunnuksella A, näistä lisätyt toisen sukupolven taimet merkitään tunnuksella B ja kolmannen sukupolven taimet tunnuksella C. Myös nämä taimet ovat valiotaimia, ja ne tuotetaan samoissa tiloissa valiotaimien kanssa noudattaen valiotaimituotannon säännöksiä. Taimet merkitään muiden tietojen lisäksi kirjaintunnuksella.

Kasvierien välisten etäisyyksien tulee olla niin suuret, ettei lajikkeiden sekaantumista tapahdu. Maaversojen avulla lisääntyvien lajikkeiden juuristot on tarvittaessa eristettävä.

Avomaatuotannossa viljelys on perustettava tuotantoalueelle, jolla ei ole viljelty saman suvun kasveja viimeisten kahden vuoden aikana. Alueen on oltava avokesantona yhden kasvukauden ajan ennen tuotannon aloittamista.

KANTATAIMIEN TUOTANTO JA SÄILYTYS

1 Yleistä

Kantataimet lisätään omaa tuotantoa varten suoraan valiotaimista varmennettujen käyttötaimien emokasveiksi. Kantataimet on merkittävä lajikenimellä tai -tunnuksella, kloonin numerolla, istutusajankohdalla ja merkinnällä 'kantataimi'.

Kantataimet on tuotettava ja säilytettävä siten, että kasvintuhoojien leviämiskaava on mahdollisimman pieni. Kasvullisessa lisäyksessä siementaimien muodostuminen on estettävä. Eri lajikkeet ja kloonit on säilytettävä tuotannon ja varastoinnin aikana siten, ettei niiden sekaantumista pääse tapahtumaan.

Kantataimien tuotannossa on käytettävä puhtaita tai puhdistettuja koneita, laitteita ja työvälineitä.

2 Avomaatuotanto

Tuotantoalueen on oltava vapaa *Phytophthora*- ja *Synchytrium endobioticum* -sienistä sekä muista merkittävistä maalevistä kasvintuhoojista ja kasvintuhoojien siirtäjäeliöistä sekä rikkakasveista.

Ennen tuotannon aloittamista valvontaviranomaisen on tutkittava tuotantoalue ja todettava se vapaaksi *Longidorus*- ja *Globodera*-ankeroisista. Hedelmäpuiden ja vadelman kantataimien tuotantoalueella saa *Pratylenchus*-ankeroisten määrä olla korkeintaan 5 kpl/500 ml maata.

Mansikan kantataimia ei saa tuottaa avomaalla.

3 Kasvihuonetuotanto

Kasvualustan on oltava uusi tai desinfioitu sekä vapaa kasvintuhoojista, ja se on eristettävä pohjamaasta. Kasvihuoneet ja kasvualustat on pidettävä vapaina kasvintuhoojista ja rikkakasveista sekä desinfioitava tarvittaessa ja vähintään kerran vuodessa. Pöydät on desinfioitava jokaisen tyhjennyksen jälkeen. Lattia on desinfioitava säännöllisesti, kasvukauden aikana kuitenkin vähintään kerran kuukaudessa. Sisääntulon yhteydessä on oltava desinfioimismatto tai vastaava sekä käsienpesu- ja desinfiointimahdollisuus.

4 Kasvilajikohtaiset tuotanto- ja säilytysvaatimukset

4.1 Mansikka

Tuotantopaikalla ei saa olla mansikan marjantuotantoa.

Kasvihuonetuotannossa (rönsylisäys) etäisyyden muuhun mansikkaviljelykseen kuin varmennetun lisäys- ja taimiaineiston tuotantoalueeseen on oltava vähintään 200 metriä. Kantataimiksi saadaan kasvattaa valiotaimien ensimmäisen kasvukauden rönsytimet, jotka ovat muodostuneet ennen elokuun alkua.

4.2 Vadelma

Tuotantopaikalla saa olla vadelman marjantuotantoa vain, jos viljelykset on perustettu ydin-, valio- tai kantataimilla ja jos kasvintuhoojien torjunnasta huolehditaan.

Marjantuotantoa ei kuitenkaan saa harjoittaa samalla tuotantoalueella kuin kantataimien tuotantoa. Jos viljelmän marjantuotannossa esiintyy kasvintuhoojia, on niiden torjumiseksi ryhdyttävä samoihin toimenpiteisiin kuin varmennetussa tuotannossa. Vadelmaviljelyksillä on erityisesti huolehdittava kirvojen torjunnasta.

Kantataimia saadaan kasvattaa valiotaimien ensimmäisen kasvukauden pistokkaista ja juurenpaloista.

Kasvierien välisten etäisyyksien tulee olla niin suuret, etteivät eri lajikkeiden juuristot sekoitu.

Avomaatuotannossa kantataimiaineiston lisäysviljelys on perustettava tuotantoalueelle, jolla ei ole viljelty *Rubus*-suvun kasveja viimeisten neljän vuoden aikana. Tuotantoalueen on oltava avokesantona yhden kasvukauden ajan ennen tuotannon aloittamista.

Avomaatuotannossa viljelyksen etäisyyden muuhun *Rubus*-kasvustoon kuin varmennetun lisäys- ja taimiaineiston tuotantoalueeseen on oltava vähintään 100 metriä.

Kasvihuonetuotannossa kasvihuoneen etäisyyden muuhun *Rubus*-kasvustoon kuin varmennetun lisäys- ja taimiaineiston tuotantoon on oltava vähintään 100 metriä.

4.3 Herukat ja karviainen

Tuotantopaikalla saa olla herukan ja karviaisen marjantuotantoa vain, jos viljelykset on perustettu ydin-, valio- tai kantataimilla ja jos kasvintuhoojien torjunnasta huolehditaan. Marjantuotantoa ei kuitenkaan saa harjoittaa samalla tuotantoalueella kuin kantataimien tuotantoa. Jos viljelmän marjantuotannossa esiintyy kasvintuhoojia, on niiden torjumiseksi ryhdyttävä samoihin toimenpiteisiin kuin varmennetussa tuotannossa. Tuotantopaikalla ei saa esiintyä herukan äkämäpunkkia (*Cecidophyopsis ribis*). Herukoista ja karviaisesta saa tuottaa kantataimia valiotaimien ensimmäisen kasvukauden pistokkaista tai taivukkaista. Kasvierien välisten etäisyyksien tulee olla niin suuret, etteivät versot kosketa toisiaan.

Avomaatuotannossa lisäysviljelys on perustettava tuotantoalueelle, jossa ei ole viljelty *Ribes*-suvun kasveja viimeisten kahden vuoden aikana. Alueen on oltava avokesantona yhden kasvukauden ajan ennen tuotannon aloittamista.

Avomaatuotannossa viljelyksen ympärillä on oltava vähintään 5 metrin levyinen rikkakasviton suojavyöhyke (mullos, leikattu ja hoidettu nurmikko tai vastaava). Viljelyksen etäisyyden muuhun *Ribes*-kasvustoon kuin varmennetun lisäys- ja taimiaineiston tuotantoalueeseen on oltava vähintään 300 metriä.

Kasvihuonetuotannossa kasvihuoneen etäisyyden muuhun *Ribes*-kasvustoon kuin varmennetun lisäys- ja taimiaineiston tuotantoalueeseen on oltava vähintään 200 metriä.

VARMENNETTUIEN KÄYTTÖTAIMIEN TUOTANTO JA SÄILYTYS

1 Yleistä

Varmennetut käyttötaimet lisätään suoraan ydinkasvista, emokasviksi istutetusta valio- tai kantataimesta, valiosiemennestä tai muusta valiolisäysaineistosta.

Eri lajikkeet on säilytettävä ja eristettävä tuotannon ja varastoinnin ajan siten, etteivät ne mene sekaisin.

Taimet on merkittävä tavalla, josta selvästi käy ilmi, onko kyseessä valio- vai kantataimi vai niistä polveutuva varmennettu käyttötaimi. Varmennetut käyttötaimet on merkittävä tuotannon aikana lajeittain, lajikkeittain ja klooneittain. Jokainen kasvatuspeti tai taimipöytä on merkittävä.

Kasvullisessa lisäyksessä siementaimien muodostuminen on estettävä.

Tuotantopaikalla ei saa olla varmennetussa tuotannossa olevan kasvilajin luonnonvaraista tai varmentamatonta taimiaineistoa.

Tuotannossa on käytettävä puhtaita tai puhdistettuja koneita, laitteita ja työvälineitä.

2 Avomaatuotanto

Uutta tuotantoaluetta perustettaessa ja viljelykierron vuoksi tuotannosta poissa ollutta tuotantoaluetta uudelleen käyttöön otettaessa kasvusto on perustettava maahan, jolla kyseistä kasvisukua ei ole viljelty kasvikohtaisissa määräyksissä annettuna ajanjaksona. Tuotantoalueen on oltava avokesantona yhden kasvukauden ajan ennen kasvuston perustamista.

Uuden ja viljelykierron vuoksi poissa tuotannosta olleen tuotantoalueen on oltava vapaa *Phytophthora*- ja *Synchytrium endobioticum* -sienistä sekä muista merkittävistä maalevintäisistä kasvintuhoojista ja kasvintuhoojien siirtäjäeliöistä sekä rikkakasveista.

Valvontaviranomaisen on tutkittava tuotantoalue ennen viljelyn aloittamista ja todettava se vapaaksi *Longidorus*- ja *Globodera*-ankeroisista. Hedelmäpuiden, mansikan ja vadelman varmennettujen käyttötaimien tuotantoalueella saa *Pratylenchus*-ankeroisten määrä olla korkeintaan 5 kpl/500 ml maata.

Muita kasveja, jotka voivat olla saastuntalähteinä tuotannossa oleville varmennetuille taimille, ei saa olla samalla tuotantoalueella.

Tuotannosta poistuvia kasvustoja hävitettäessä kasvit on hävitettävä huolellisesti siten, ettei alueelle jää eläviä juuriston eikä versoston osia.

3 Kasvihuonetuotanto

Kasvihuone ja sen ympäristö on pidettävä vapaana kasvintuhoojista ja rikkakasveista.

Kasvualustan on oltava uusi tai desinfioitu sekä vapaa kasvintuhoojista, ja se pitää eristää pohjamaasta. Kasvihuone sekä pöydät ja työvälaineet on vähintään kerran vuodessa puhdistettava ja desinfioitava.

Muita kasveja, jotka voivat toimia saastuntalähteinä tuotannossa oleville varmennetuille taimille, ei saa olla samassa kasvihuoneessa.

4 Mikrolisäys

Mikrolisäyksessä on noudatettava hyvää laboratoriokäytäntöä.

Tuottajan on tarkkailtava poikkeavien kasvien esiintymistä ja ilmoitettava tarkastuskeskukselle, jos sellaisia löytyy. Poikkeavia kasviyksilöitä ei saa poistaa ilman tarkastuskeskuksen lupaa.

5 Varmennettujen käyttötaimien jatkokasvatus mikrolisätystä aineistosta

Mikrolisäysmenetelmällä lisätyt valiotaimet voidaan suoraan jatkokasvattaa varmennetuiksi käyttötaimiksi. Jatkokasvatusaineistoksi hyväksytään:

- a) mikroviljelmät, jotka ovat steriileissä viljelyastioissa ravintoalustalla olevia koulintakelpoisia versoja,
- b) mikrotaimet, jotka ovat ravintoalustalle juurrutettuja taimia, ja
- c) turpeelle koulitut mikrolisätyt jatkokasvatustaimet.

Mikrolisättyjen taimien jatkokasvatuksessa noudatetaan soveltuvin osin samoja määräyksiä kuin kasvihuone- ja avomaatuotannossa.

6 Kasvilajikohtaiset tuotanto- ja säilytysvaatimukset

6.1 Mansikka

Tuotantopaikalla ei saa olla mansikan marjantuotantoa. Emokasvit eivät saa marjoja.

Varmennettuja käyttötaimia saadaan tuottaa emokasvien kahden ensimmäisen vuoden rönsysadosta, minkä jälkeen emokasvit on poistettava tuotantopaikalta. Ensimmäinen laskettava vuosi on istutusvuosi.

Mansikan edellisvuonna juurrutetut varmennetut käyttötaimet on myytävä kesäkuun loppuun mennessä. Satoikäisenä myytävää ns. sato- eli odotuspetitaimea saadaan kuitenkin kasvattaa kaksi kasvukautta ennen myyntiä, jotta tarvittava taimikoko saavutetaan. Juuriston on oltava elinvoimainen.

Avomaatuotannossa uudet kasvustot on perustettava maahan, jossa ei ole viljelty *Fragaria* -suvun kasveja viimeisten neljän vuoden aikana. Tuotantoalueen ympärillä on oltava vähintään 3 metrin levyinen rikkakasviton suojavyöhyke, joka voi olla mullos tai vastaava. Varmennettuja käyttötaimia saa juurruttaa samalla paikalla enintään kolme vuotta.

Avomaatuotannossa tuotantoalueen tai varastotilan etäisyyden mansikan varmentamattomaan taimiaineistoon tai marjanviljelykseen on oltava vähintään 200 metriä.

Kasvihuonetuotannossa (rönsylisäys) kasvihuoneen etäisyyden mansikan varmentamattomaan taimiaineistoon tai mansikan marjanviljelykseen on oltava vähintään 200 metriä.

Mikrolisätyn aineiston jatkokasvatuksessa on huomioitava, että valio- ja varmennettujen käyttötaimien yhteenlaskettujen peräkkäisten mikrolisäyskertojen määrä saa olla korkeintaan kymmenen.

6.2 Vadelma

Tuotantopaikalla saa olla vadelman marjantuotantoa vain, jos viljelykset on perustettu ydinkasveilla tai valio-, kanta- tai varmennetuilla käyttötaimilla ja jos kasvintuhoojien torjunnasta marjaviljelyksillä huolehditaan. Marjantuotantoa ei kuitenkaan saa samanaikaisesti harjoittaa samalla tuotantoalueella kuin varmennettujen käyttötaimien tuotantoa. Jos viljelmän marjantuotannossa esiintyy kasvintuhoojia, on niiden torjumiseksi ryhdyttävä samoihin toimenpiteisiin kuin varmennetussa tuotannossa. Vadelmaviljelyksillä on erityisesti huolehdittava kirvojen torjunnasta.

Emokasvit on uusittava vähintään joka kolmas vuosi, istutusta seuraavan vuoden ollessa ensimmäinen laskettava vuosi. Varmennetut käyttötaimet saavat myytäessä olla enintään kaksivuotiaita.

Avomaatuotannossa uudet kasvustot on perustettava tuotantoalueelle, jossa ei ole viljelty *Rubus*-suvun kasveja viimeisten neljän vuoden aikana. Tuotantoalueen etäisyyden muuhun *Rubus*-kasvustoon kuin varmennetun lisäys- ja taimiaineiston tuotantoalueeseen on oltava vähintään 100 metriä.

Kasvihuonetuotannossa tuotantoon käytettävän kasvihuoneen etäisyyden muuhun *Rubus*-kasvustoon kuin varmennetun lisäys- ja taimiaineiston tuotantoalueeseen on oltava vähintään 100 metriä.

6.3 Herukat ja karviainen

Tuotantopaikalla ei saa esiintyä herukan äkämäpunkkia (*Cecidophyopsis ribis*).

Herukan ja karviaisen marjantuotanto on tuotantopaikalla sallittua, jos viljelys on perustettu ydinkasveilla tai valio-, kanta- tai varmennetuilla käyttötaimilla. Marjantuotantoa ei kuitenkaan saa samanaikaisesti harjoittaa samalla tuotantoalueella kuin varmennettujen käyttötaimien tuotantoa. Jos viljelmän marjantuotannossa esiintyy kasvintuhoojia, on niiden torjumiseksi ryhdyttävä samoihin toimenpiteisiin kuin varmennetussa tuotannossa.

Emokasvit on uusittava viimeistään joka seitsemäs vuosi, istutusta seuraavan vuoden ollessa ensimmäinen laskettava vuosi.

Varmennetut käyttötaimet saavat myytäessä olla enintään kolmivuotiaita.

Avomaatuotannossa uudet kasvustot on perustettava tuotantoalueelle, jossa ei ole viljelty *Ribes*-suvun kasveja viimeisten kahden vuoden aikana. Tuotantoalueen etäisyyden muuhun *Ribes*-kasvustoon kuin varmennetun lisäys- ja taimiaineiston tuotantoon on oltava vähintään 300 metriä.

Kasvihuonetuotannossa tuotantoon käytettävän kasvihuoneen etäisyyden muuhun *Ribes*-kasvustoon kuin varmennetun lisäys- ja taimiaineiston tuotantoalueeseen on oltava vähintään 200 metriä.

TESTATTUJEN KÄYTTÖTAIMIEN TUOTANTO JA SÄILYTYS

1 Yleistä

Testattuja käyttötaimia saa tuottaa vain sellaisista viherrakentamis- ja monikäyttökasvilajeista tai -lajikkeista, joista ei ole saatavilla varmennettuja käyttötaimia.

Testatut käyttötaimet lisätään ydinkasveista, valiolisäysaineistosta tai valiosiemennistä, jotka täyttävät tämän asetuksen vaatimukset.

Eri lajikkeet on säilytettävä ja eristettävä tuotannon ja varastoinnin ajan siten, etteivät ne sekaannu.

Testatut käyttötaimet on merkittävä tavalla, josta selvästi käy ilmi, että kyseessä on ydinkasveista tai valiolisäysaineistosta polveutuva testattu käyttötaimi.

Kasvullisessa lisäyksessä siementaimien muodostuminen on estettävä.

Testattujen käyttötaimien laatua valvotaan omavalvontana. Omavalvonnassa on kiinnitettävä erityistä huomiota tuotettujen kasvien laji- ja lajikeaitouteen ja kasvinsuojeluun. Tuotannossa on noudatettava hyvää viljelyhygieniää. Tarvittavat kasvinsuojelutoimenpiteet on suoritettava. Valiolisäysaineistot on pidettävä erillään muusta lisäysaineistosta. Saastuntalähteenä toimivat muut kasvit on hävitettävä tuotantoalueelta. Työvälineet ja viljelypöydät on puhdistettava ja desinfioitava aina viljelykierron päättyessä sekä lisäksi tarvittaessa.

Myytävien taimien tulee olla versostoltaan ja juuristoltaan elinvoimaisia.

2 Avomaatuotanto

Uutta tuotantoaluetta perustettaessa ja viljelykierron vuoksi tuotannosta poissa ollutta tuotantoaluetta uudelleen käyttöön otettaessa kasvusto on perustettava maahan, jolla kyseistä kasvisukua ei ole viljelty kahtena aikaisempana kasvukautena. Taimituotannon kannalta merkittävien rikkakasvien torjumiseksi tuotantoalueen on suositeltavaa olla avokesantona yhden kasvukauden ajan ennen kasvuston perustamista.

Uusi tai viljelykierron vuoksi poissa tuotannosta ollut tuotantoalue on suositeltava testauttaa vähintään *Longidorus-* ja *Globodera*-ankeroissaastunnan toteamiseksi. Kasvintuhoojien tai rikkakasvien saastuttamaa tuotantoaluetta ei saa käyttää testattujen käyttötaimien tuotannossa.

Emokasvit on uusittava jos epäillään lajikesekaannusta, alueella esiintyy siementaimia, emokasvien elinvoimaisuus on heikentynyt tai kasveissa todetaan silmävaraisesti tuotantoa haittaavia kasvintuhoojasaastuntoja.

3 Kasvihuonetuotanto

Kasvihuone ja sen ympäristö on pidettävä vapaana kasvintuhoojista ja rikkakasveista.

Viljelyssä suositellaan viljelyastioiden ja kasvualustojen eristämistä pohjamaasta. Kasvialustan on oltava kasvintuhoojista vapaa.

Emokasvit on uusittava jos epäillään lajikesekeannusta, alueella esiintyy siementaimia, emokasvien elinvoimaisuus on heikentynyt tai kasveissa todetaan silmävaraisesti tuotantoa haittaavia kasvintuhoojasaastuntoja.

4 Mikrolisäys

Mikrolisäyksessä on noudatettava hyvää laboratoriokäytäntöä ja viljelmien kirjaamista.

Viljelmät on uusittava lajikeaidosta ja puhtaasta valiolisäysaineistosta aina jos epäillään lajikesekeannusta tai todetaan poikkeavia kasviyksilöitä, viljelmien lisääntyminen on heikentynyt, viljelmissä esiintyy epänormaalia versonmuodostusta tai viljelmiin ilmestyy mikrobi- tai tuholaisaastunta.

VARMENNETUSTA LISÄYS- JA TAIMIAINEISTOSTA ANNETTAVAT TIEDOT

A OSA Taimitodistus

Valiolisäysaineiston tai varmennettujen käyttötaimien taimitodistuksessa on oltava seuraavat tiedot:

- 1) merkintä "Varmennettu laatu",
- 2) merkintä "FI",
- 3) merkintä "KTTK",
- 4) taimiaineiston toimittajan rekisterinumero,
- 5) taimiaineiston toimittajan nimi,
- 6) markkinoitavan aineiston sarja-, viikko- tai eränumero,
- 7) taimitodistuksen antopäivämäärä,
- 8) kasvitieteellinen nimi,
- 9) lajike tai kasviryhmän nimi, perusrungon lajikenimi tai nimike,
- 10) määrä,
- 11) merkintä varmennetun taimiaineiston laatuluokasta (valiotaimi, valiopistokas, valio-oksastus- tai valiosilmutusaineisto, valiomikroviljelmä tai varmennettu käyttötaimi),
- 12) merkintä varmennuspäätöksen päättymisen ajankohdasta (kuukausi/vuosi),
- 13) lisäystapa esim. "siemenlisätty", "pistokaslisätty" tai "mikrolisätty",
- 14) varmennetuilla käyttötaimilla merkintä:
 - a) "Taimet lisätty valiolisäysaineistosta", tai
 - b) "Taimet lisätty kantataimista",
- 15) klooninumero (taimiaineisto ammattimaiseen viljelyyn), sekä
- 16) emokasvien alkuperämaa tai sen kansainvälinen maatunnus*.

Testattujen käyttötaimien taimitodistuksessa on oltava seuraavat tiedot:

- 1) merkintä "FI",
- 2) merkintä "KTTK",
- 3) taimiaineiston toimittajan rekisterinumero,
- 4) taimiaineiston toimittajan nimi,
- 5) markkinoitavan aineiston sarja-, viikko- tai eränumero,
- 6) taimitodistuksen antopäivämäärä,
- 7) kasvitieteellinen nimi,
- 8) lajike tai kasviryhmän nimi, perusrungon lajikenimi tai nimike,
- 9) määrä,
- 10) merkintä taimiaineiston laatuluokasta (testattu käyttötaimi),
- 11) lisäystapa esim. "siemenlisätty", "pistokaslisätty" tai "mikrolisätty",
- 12) merkintä "Taimet lisätty valiolisäysaineistosta",
- 13) emokasvin rekisteritunnus, sekä
- 14) emokasvien alkuperämaa tai sen kansainvälinen maatunnus*.

* Alkuperämaalla tarkoitetaan valtiota tai valtioita, joissa varmennetun taimi- ja lisäysaineiston emokasvit on tuotettu.

B OSA

Vähittäismyynnissä ostajalle ilmoitettavat vähimmäistiedot

Valiolisäysaineiston tai varmennettujen käyttötaimien ostajalle on vähittäismyynnissä kirjallisesti ilmoitettavat vähimmäistiedot:

- 1) taimiaineiston suomen- tai ruotsinkielinen sekä kasvitieteellinen lajinimi,
- 2) lajikenimi tai kasviryhmä,
- 3) myyjän tai viljelijän nimi
- 4) perusrungon osalta lajikenimi tai nimike, sekä
- 5) silloin, kun ostaja ei näe tavaraa, lisäksi:
 - a) käytetty lajittelu koon tai iän mukaan, sekä
 - b) astiataimilla astian koko litroina (l) tai senttimetreinä (cm).
- 6) merkintä varmennetun taimiaineiston laatuluokasta (valiotaimi, valiopistokas, valio-oksastus- tai valiosilmutusaineisto, valiomikroviljelmä tai varmennettu käyttötaimi),
- 7) merkintä varmennuspäätöksen päättymisen ajankohdasta (kuukausi/vuosi),
- 8) lisäystapa esim. ”siemenlisätty”, ”pistokaslisätty” tai ”mikrolisätty”,
- 9) varmennetuilla käyttötaimilla merkintä:
 - a) ”Taimet lisätty valiolisäysaineistosta”, tai
 - b) ”Taimet lisätty kantataimista”,
- 10) emokasvien alkuperämaa tai sen kansainvälinen maatunnus*, sekä
- 11) taimen tuotantomaa.

Testattujen käyttötaimien ostajalle on vähittäismyynnissä kirjallisesti ilmoitettavat vähimmäistiedot:

- 1) taimiaineiston suomen- tai ruotsinkielinen sekä kasvitieteellinen lajinimi,
- 2) lajikenimi tai kasviryhmä,
- 3) myyjän tai viljelijän nimi,
- 4) perusrungon osalta lajikenimi tai nimike, sekä
- 5) silloin, kun ostaja ei näe tavaraa, lisäksi:
 - a) käytetty lajittelu koon tai iän mukaan, sekä
 - b) astiataimilla astian koko litroina (l) tai senttimetreinä (cm).
- 6) merkintä taimiaineiston laatuluokasta (testattu käyttötaimi),
- 7) emokasvin rekisteritunnus,
- 8) emokasvien alkuperämaa tai sen kansainvälinen maatunnus*, sekä
- 9) taimen tuotantomaa.

* Alkuperämaalla tarkoitetaan valtiota tai valtioita, joissa varmennetun taimi- ja lisäysaineiston emokasvit on tuotettu.